

Sygn. akt IIW 452/16

(...)

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Oleśnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Dorożyński

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Kot

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 21 listopada 2016 roku, 30 stycznia 2017 roku, 12 kwietnia 2017 roku i 31 maja 2017 roku sprawy:

A. J. (J.) s. J. i M. z domu S. ur. (...) w W.,

obwinionego o to, że:

w dniu 26 maja 2016 roku o godz. 13:00 w P. woj. (...) przy ul. (...) w pomieszczeniu Komisariatu Policji w P. wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd marki S. o nr rej. (...) w dniu 05.10.2015r. w godzinach 16:00-17:00 - **to jest za wykroczenie z art. 96 §3 kw;**

I. obwinionego **A. J.** uznaje za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 26 maja 2016 roku w P. woj. (...) w pomieszczeniu Komisariatu Policji w P. wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył do używania pojazd marki S. o nr rej. (...) w dniu 05.10.2015r., działając nieumyślnie, to jest czynu z art. 96 § 3 kw i za to z mocy art. 96 § 1 i 3 kw w związku z art. 24 § 1 kw wymierza mu karę grzywny w kwocie 300 (trzysta) złotych;

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw zasądza od **obwinionego A. J.** na rzecz Skarbu Państwa zwrot zryczałtowanych wydatków w kwocie 100,00 (sto) złotych oraz na podstawie art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca z 1973 roku o opłatach w sprawach karnych opłatę w kwocie 30,00 (trzydzieści) złotych.

Sygn. akt II W 452/16

UZASADNIENIE

Związłe wskazanie udowodnionych okoliczności oraz dowodów, na których się oparto:

A. J. zamieszkały w D. prowadzi jako osoba fizyczna działalność gospodarczą pod nazwą (...) Company A. J. w D.. Przedsiębiorstwo to ma oddziały w D. i w R. – Centrum K. ulica (...). A. J. jest też właścicielem pojazdów wykorzystywanych do celów firmowych w ilości około 30, w tym samochodów osobowych 10-15 sztuk. Jednym z tych pojazdów jest samochód osobowy marki S. (...) nr rej. (...) koloru czerwonego. / dowód: zeznania świadka R. N. zapis z rozprawy z 31 maja 2017 roku 28:53-32:44 min nagrania, wyjaśnienia obwinionego A. J. zapis z rozprawy z dnia 31 maja 2017 roku 38:13-42:21, 43:52-45:40 min nagrania, protokół kontroli PIP k. 47,47v, informacja ze Starostwa Powiatowego k. 14, dane z systemu CEP k. 38 akt/

Samochód S. (...) pozostawał do dyspozycji w oddziale w R., gdzie kierownikiem hurtowni był R. N.. Na podstawie umowy z dnia 5 lipca 2015 roku został w firmie zatrudniony jako przedstawiciel Handlowy P. S.. Pracował tam do końca roku 2016 roku. W tym czasie został mu przydzielony samochód S. (...). Na tę okoliczność został sporządzony protokół przekazania pojazdu, który podpisał R. N.. Protokoły były przechowywane w biurze u R. N.. W czasie zatrudnienia P. S.

samochód ten pozostawał w jego użytkowaniu. Nikomu go nie udostępnił. Samochody w okresie urlopowym też nie były zdawane do firmy przez przedstawicieli handlowych. W dniu 5 października 2015 roku P. S. przebywał na urlopie wypoczynkowym, ale samochód pozostawał w jego posiadaniu./ dowód: zeznania świadków P. S. zapis z rozprawy z dnia 31 maja 2017 roku 04:13- 15:45 min, J. C. zapis z rozprawy z 31 maja 2017 roku 19:21-24:45 min, R. N. zapis z rozprawy z 31 maja 2017 roku 28:53- 32:45, M. J. zapis z rozprawy z dnia 12 kwietnia 2017 roku 05:13-10:47 min, protokół kontroli PIP k. 50, wykaz pracowników przebywających na urlopie w (...) Company 5.10. 2015 roku k. 70 akt/

Samochód S. (...) nie był skradziony. / dowód: zeznania świadków R. N. zapis z rozprawy z dnia 31 maja 2017 roku 32:45-34:10, P. S. zapis z rozprawy z dnia 31 maja 2017 roku 11:20-11:25, M. J. zapis z rozprawy z dnia 12 kwietnia 2017 roku 16:25-16:28 akt/

W dniu 5 października 2015 roku o godzinie 16:53 kierujący samochodem S. (...) w miejscowości O. na ulicy (...) przekroczył dozwoloną prędkość o 23 km/h. Czyn ten został zarejestrowany urządzeniem F., obsługiwanym przez Straż Miejską w G.. Pismem z dnia 12 października 2015 roku, doręczonym A. J. jako właścicielowi pojazdu, Straż Miejska przesłała mu opis zdarzenia drogowego wraz z kopią zdjęcia, rejestrującego przekroczenie prędkości. Pismem tym A. J. został wezwany o wskazanie w terminie 14 dni od otrzymania wezwania komu w dniu 5 października 2015 roku o godzinie 16:53:34 w O. ulica (...) powierzył do kierowania lub używania pojazd o nr. (...) 2J40. Pouczono go o obowiązku właściciela z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, oraz że niedopełnienie tego obowiązku podlega grzywnie do 500 złotych z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń. A. J. nie udzielił odpowiedzi. W związku z tym Straż Miejska w G. przekazała dalsze czynności Policji. Wykonując czynności na zlecenie Komendy Powiatowej Policji w G., Komisariat Policji w P. wezwał A. J. do stawienia. Termin został ustalony telefonicznie z A. J.. W dniu 26 maja 2016 roku A. J. nie podał komu powierzył samochód S. (...) do używania lub kierowania w dniu 5 października 2015 roku. Zeznał, że nie jest w stanie wskazać pracownika, który w dniu 5 października 2015 roku około godziny 16 w miejscowości O. kierował tym samochodem. / dowód: dokumentacja dotycząca wykroczenia drogowego z KPP w G. k. 35-39 (oryginały załącznik do akt), oświadczenie A. J. w formie zeznań k. 5, wyjaśnienia obwinionego A. J. z rozprawy z dnia 31 maja 2017 roku zapis nagrania 49:58-51:57 akt/

A. J. ma wykształcenie średnie ogólne. Prowadzi własną działalność gospodarczą pod nazwą (...) Company A. J.. Jego dochód za rok 2016 roku z tej działalności wyniósł około 40 tys. złotych. Przychód brutto wynosił około 4-5 mln złotych za ubiegły rok. Jego żona pracuje w szpitalu, zarabia około 1800- 1900 złotych. Mają dwoje dzieci w wieku 4 i 7 lat. Ma mieszkanie, spłaca kredyt około 1450 złotych miesięcznie. Nie był leczony psychiatrycznie. Był karany za wykroczenia drogowe w drodze mandatów za przekroczenie prędkości, niezastosowanie się do znaku świetlnego – czerwone światło. / dane osobowe zapis nagrania z rozprawy 38:13- 42:21 min nagrania/

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne w sprawie nie były w istotnej części sporne. Pozwalają one w pełni na przypisanie obwinionemu popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 kw. Przepis ten stanowi, że karze grzywny podlega kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Przepis ten zatem nie określa pełnej normy sankcjonowanej, gdyż nie formułuje sam źródła obowiązku ciężącego na sprawcy. Ten zaś obowiązek określa i dopełnia znamiona z art. 96§ 3 kw przepis art. 78 ust.4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym, stanowiący, że właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Obowiązek taki ciąży więc w pierwszej kolejności na właścicielu pojazdu. Każdy więc właściciel pojazdu jest świadomy tego obowiązku, co oczywiście wiąże się z powinnością podjęcia starań, aby uczynić zadość temu obowiązkowi. Zwolnienie właściciela od tej powinności jest wyjątkowe i ogranicza się do sytuacji wskazanych w drugiej części powołanego przepisu art. 78 ust.4. Jeśli więc właścicielem jest przedsiębiorca dysponujący większą ilością pojazdów, nad którymi nie ma bieżącego nadzoru, musi celem wywiązania się z obowiązku ustawowego stworzyć system kontroli wykorzystania floty pojazdów. Jeżeli tego nie czyni, to później nie może powoływać się na własne zaniedbanie i twierdzić, że z samochodu mogą korzystać przykładowo wszyscy pracownicy bez ewidencji czasu i trasy użycia pojazdu. Obwiniony

A. J. był właścicielem samochodu S. (...) a zatem to na nim ciążył prawny obowiązek wskazania komu powierzył samochód do używania lub kierowania w dniu 5 października 2015 roku. Oczywiście nie chodzi tu o to, czy tego wskazanego dnia nastąpiło to powierzenie samochodu, bo powierzenie oznacza tu również pewien oznaczony czas np. obejmujący miesiąc, rok, w ramach którego znajduje się też ten konkretny dzień. W tym zaś wypadku powierzenie samochodu nastąpiło na czas zatrudnienia przedstawiciela handlowego P. S.. Podstawą tego powierzenia była umowa o pracę zawarta przez pracodawcę, czyli obwinionego z tym przedstawicielem handlowym. Nawet jeżeli obwiniony sam samochodu nie wydawał, tylko kierownik danej placówki, w tym wypadku w R. R. N., to czynność ta była również powierzeniem tego pojazdu w imieniu pracodawcy, czyli obwinionego. Na tę okoliczność był spisany stosowny protokół. Samochód znalazł się zatem we władaniu P. S. zgodnie z wolą obwinionego, bo według przyjętej przez niego praktyki stosownej w jego przedsiębiorstwie. Obwiniony też mógł zapobiec powierzeniu samochodu temu przedstawicielowi handlowemu, wydając stosowne polecenie. Jest to zatem w tej sprawie oczywiste. Samochód nie został też skradziony, a zatem nie pozostawał nigdy poza zakresem władztwa obwinionego realizowanego osobiście lub poprzez swoich pracowników. Żadna więc z sytuacji wyłączających odpowiedzialność obwinionego z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym tu nie występowała. Organem uprawnionym do wystąpienia z żądaniem wskazania komu właściciel powierzył pojazd do używania lub kierowania jest zaś z pewnością organ prowadzący czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie drogowe, czyli z reguły Policja – art. 54§ 1 kpw oraz inne organy z art. 56§ 2 kpw. Realizacja omawianego tu obowiązku może nastąpić w dowolnej formie złożenia pisemnego lub ustnego oświadczenia przez osobę wezwaną, bądź też złożenia takiego oświadczenia w formie zeznań świadka. Podobnie zatem jak w wypadku przestępstwa złożenia fałszywych zeznań protokół takich zeznań jest dowodem popełnienia takiego czynu i podlega ujawnieniu w toku postępowania prowadzonego przeciwko jego autorowi już w charakterze obwinionego. A. J. będąc zatem przesłuchiwany na Policji P. w dniu 26 maja 2016 roku na żądanie uprawnionego organu nie dopełnił swego obowiązku ustawowego z art. 78 ust.4 ustawy Prawo o ruchu drogowym i nie wskazał komu powierzył do używania pojazd S. (...) na okres obejmujący także dzień 5 października 2015 roku. Niezależnie bowiem od tego, że P. S. był tego dnia na urlopie, to jednak pojazd ten był mu oddany do używania także na ten dzień. Pracownicy na urlopie nie mieli obowiązku zwracania pojazdów na ten okres urlopowy do siedziby firmy. Obwiniony nawet jeżeli nie wiedział wcześniej komu powierzono ten samochód, to z łatwością mógł się tego dowiedzieć, rozmawiając z R. N. lub zapoznając się z protokołem przekazania pojazdu, który znajdował się w biurze tego kierownika hurtowni w R.. Z zeznań mianowicie świadka R. N. wynika, że wiedział komu ten samochód został powierzony, wiedziałby też kiedy taki samochód byłby zwrócony w razie konieczności naprawy, gdyż on też tymi sprawami się zajmował. Taka też tu sytuacja nie wystąpiła. Zresztą sam obwiniony przyznał, że to kto ten pojazd odebrał, to jest w miarę łatwo stwierdzić 46:01-46:16. Dalej zaś przyznał, że pojazd był przekazany P. S. 51:53-51:57. O tym, że użytkownikiem pojazdu był P. S. wiedział też M. J. (6:35 min i dalsze) oraz świadek J. C. min-20:45-24:45, która potwierdza też fakt, że to przekazanie opierało się na sporządzeniu protokołu. Obwiniony mógł zatem z łatwością uzyskać informację komu powierzyła jego firma samochód S. do używania i kierowania w celach handlowych i tę informację mógł i powinien przekazać na policji. Skoro tego nie zrobił to w sposób co najmniej nieumyślny popełnił omawiane tu wykroczenie. Tłumaczenie obwinionego natomiast cały czas koncentruje się na tym, że był pytany kto tego konkretnego dnia był kierowcą tego pojazdu, a nawet nie wiedział w jakim celu został wezwany do Komisariatu Policji w P.. To tłumaczenie nie jest wiarygodne. Obwiniony bowiem zanim został wezwany na przesłuchanie do KP w P. otrzymał wezwanie na piśmie ze Straży Miejskiej z G. w dniu 20 października 2015 roku. W tym wezwaniu w sposób jasny było określenie przedmiotu żądania jako wskazanie komu powierzył samochód do używania lub kierowania pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 96 § 3 kw. Nawet zatem jeżeli jego pracownicy byli na urlopie w dniu 5 października 2015 roku, to wówczas mógł już wszystkie te okoliczności, dotyczące użytkownika pojazdu ustalić pod kątem udzielenia odpowiedzi na temat tego komu pojazd został powierzony do kierowania lub używania, to jest że przeniósł on posiadanie zależne tego pojazdu na inną konkretną osobę P. S.. W tych warunkach nie może budzić wątpliwości, że wezwanie nie dotyczyło tylko wskazania osoby, która kierowała pojazdem w konkretnej godzinie i dniu oznaczonym na fotografii, ale przede wszystkim o wskazanie osoby, której pojazd on powierzył. Oczywiście jest, że ta osoba nie musi być kierującą pojazdem, bo użytkownik może wziąć sobie kierowcę. W tych okolicznościach kiedy obwiniony nie zastosował się do tego wezwania a został następnie przesłuchany na okoliczność tego samego zdarzenia drogowego i osoby użytkownika lub kierującego, to niezależnie od konkretnie postawionego pytania powinien i mógł wskazać komu powierzył pojazd do używania, a następnie stwierdzić, że nie wie czy ta osoba konkretnie pojazdem tym kierowała. Na tej podstawie

następnie P. S. zostałyby wezwany do wskazania komu ewentualnie on powierzył pojazd w dniu 5 października 2015 roku i tym sposobem sprawca zostałby ustalony. Jak mianowicie wynika z zeznań P. S., to on był tym kierowcą z bardzo wysokim prawdopodobieństwem, gdyż samochodu nikomu nie udostępniał. Wskutek jednak braku wskazania przez obwinionego, mimo takiego obowiązku, osoby P. S., jako tej której pojazd powierzył do używania, doszło do sytuacji niewykrycia sprawcy wykroczenia drogowego.

Wymierzona kara grzywny 300 złotych jest adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu obwinionego. Jak już wskazano na ten stopień winy ma tu wpływ to, że obwiniony mógł w łatwy sposób pozyskać informację o tym komu samochód został powierzony do używania w jego imieniu. Jako okoliczności obciążające potraktowano też fakt, że czyn obwinionego spowodował jednak negatywny skutek w postaci niewykrycia sprawcy przekroczenia prędkości oraz fakt dotychczasowej karalności za wykroczenia drogowe w postaci niestosowania się do znaków drogowych i przekroczenia dozwolonej prędkości. Grzywna nie przekracza też możliwości zarobkowych obwinionego, który jest osobą dobrze sytuowaną materialnie. Ma stałe dochody z działalności gospodarczej o dochodzie własnym około 40 tys. rocznie.

Koszty zasądzono na podstawie art. 118§ 1 kpk.